

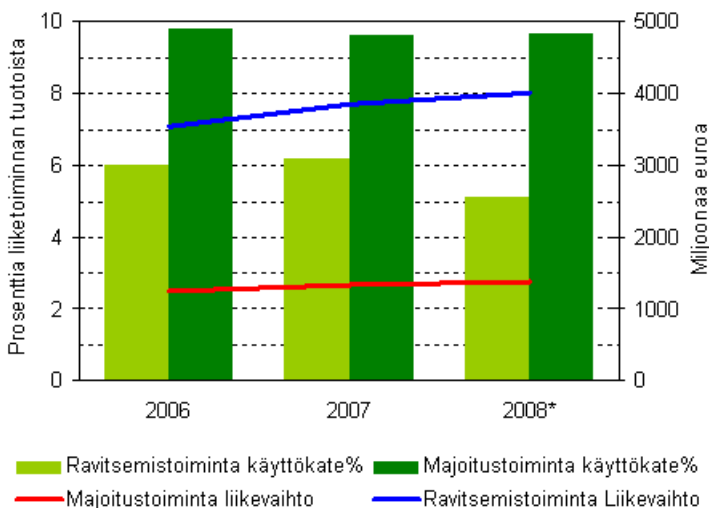
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan tilinpäätöstilasto 2008, ennakko

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto on noussut hieman ja kannattavuus laskenut vuonna 2008

Majoitus- ja ravitsemistoiminnassa kertyi liikevaihtoa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2008 noin 5,4 miljardia euroa. Liikevaihdon kasvu oli 3,7 prosenttia. Käyttökateetta liikevaihdosta jäi edellisvuotta vähemmän, eli 339 miljoonaa euroa. Käyttökate laski 7,9 prosenttia.

Pk-yritysten liikevaihto-osuus koko toimialasta oli 62 prosenttia. Näin ollen liikevaihtoa muodostui 3,3 miljardia euroa. Pienten ja keski suurten yritysten osalta käyttökate pieneni 21 prosenttia käyttökateprosentin laskiessa 1,5 prosenttiyksikköä.

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto sekä käyttökateprosentti 2006-2008*

*ennakkotieto

Ravitsemistoiminnan liikevaihto nousi hieman 3,9 miljardista eurosta 4,0 miljardiin euroon käyttökateprosentin laskiessa 1,1 prosenttiyksikköä aina 5,1 prosenttiin. Majoitustoiminnassa liikevaihto nousi 1,3 miljardista eurosta 1,4 miljardiin euroon käyttökateen noustessa 0,1 prosenttiyksikköä aina 9,7 prosenttiin.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä. Tilinpäätöstilastossa on siirrytty käyttämään [TOL 2008 -luokitusta](#).

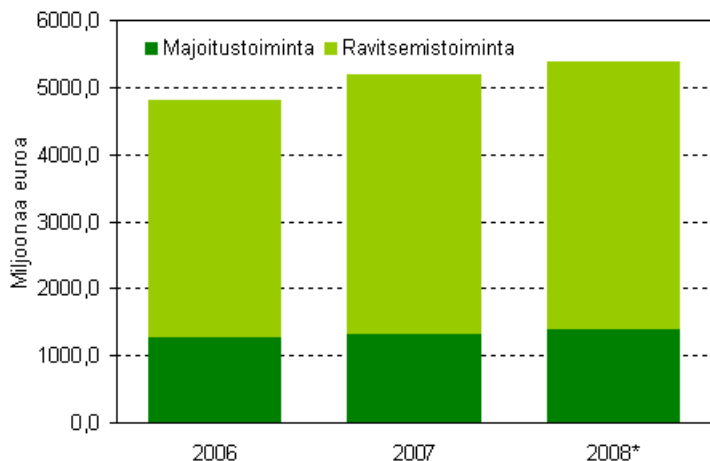
Sisällys

Majoitus- ja ravitsemistoiminta 2008, ennakko.....	3
Liitetaulukot	
1. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan tuloksen muodostuminen 2007 ja 2008, ennakko.....	6
2. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan tunnusluvut 2008, ennakko.....	6
Tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	7

Majoitus- ja ravitsemistoiminta 2008, ennakko

Majoitus- ja ravitsemispalveluiden liikevaihto kasvoi maltillisesti eli noin 3,7%, ja sitä kertyi noin 5,4 miljardia euroa. Samalla kuitenkin kannattavuus eli käyttökateprosentti laski 0,8 prosenttiyksikköä.

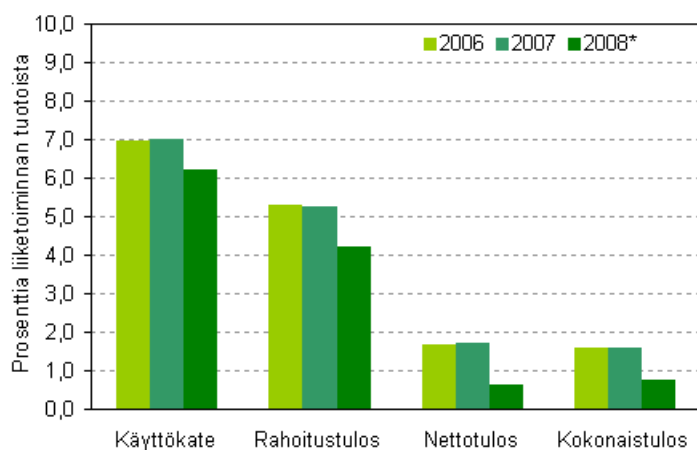
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihto 2006–2008*

*ennakkotieto

Pk-yritysten osuus liikevaihdosta oli 3,3 miljardia euroa, eli 62 prosenttia. Pk-yritysten käyttökate laski varsin jyrkästi, eli 19 prosenttia. Käyttökateprosentti oli myös 1,4 prosenttiyksikön laskussa. Majoitusalan nettotuloksen lasku oli varsin voimakasta, kuten myös ravitsemistoiminnan nettotuloksen lasku.

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan kannattavuus 2006–2008*

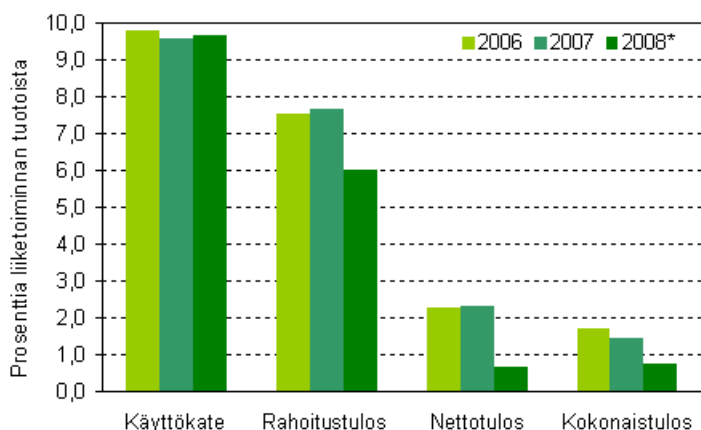
*ennakkotieto

Käyttökate-, rahoitustulos-, nettotulos- ja kokonaistulosprosentin vuoden 2007 hienoinen nousu kääntyi selkeäksi laskuksi vuonna 2008. Käyttökateprosentti laski 0,8 prosenttiyksikköä sekä rahoitus- ja nettotulosprosentit 1,1 prosenttiyksikköä. Kokonaistuloksen osalta laskua kertyi 0,8 prosenttiyksikön verran suhteessa liiketoiminnan tuottoihin.

Majoitusalan kannattavuuden tunnusluvut käyttökateprosenttia lukuun ottamatta laskivat edellisvuosiin nähden. Majoituslalla liikevaihto ja käyttökate olivat kuitenkin nousussa. Samaan aikaan käyttökateprosentti nousi ja muut kannattavuutta mittaavat tunnusluvut laskivat.

Majoitusalan tuloslaskelmasta saatu käyttökateprosentti nousi hieman eli 0,1 prosenttiyksikköä. Rahoitustulos- ja nettotulosprosentit laski 1,7 prosenttiyksikköä sekä kokonaistulosprosentti 0,8 prosenttiyksikköä. Majoitustoiminnassa suurten yritysten osuus liikevaihdon muodostamisesta kasvoi vuoden 2008 aikana. Vastaavasti pk-yritysten osuus laski.

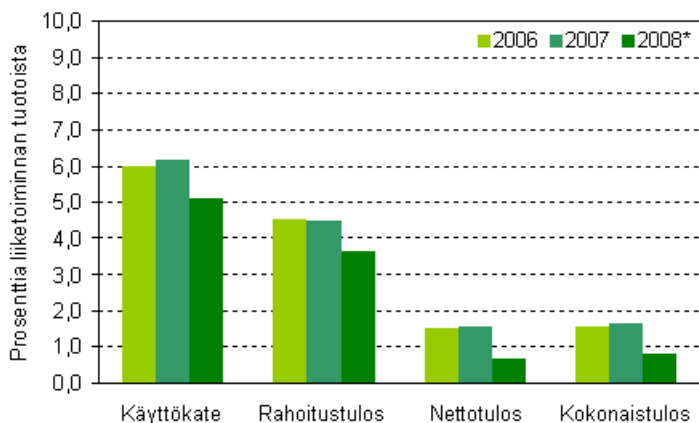
Majoitustoiminnan kannattavuuden tunnuslukuja 2006–2008*

*ennakkotieto

Ravitsemisalan tuloslaskelman tunnusluvut laskivat melko tasaisesti kautta linjan. Käyttökateprosentti pieneni 1,1 prosenttiyksikköä 5,1 prosenttiin. Rahoitustulos-, nettotulos- ja kokonaistulosprosentin kunkin hувetessa 0,9 prosenttiyksikköä.

Ravitsemistoiminnan kannattavuuden tunnuslukuja 2006–2008*

*ennakkotieto

Ravitsemisalalla nähty vuoden 2007 hienoinen kannattavuuden nousu kääntyi vuonna 2008 selkeäksi laskuksi. Ravitsemisalan liikevaihto kuitenkin kasvoi 3,85 miljardista 3,99 miljardiin euroon samanaikaisesti.

Liitetaulukot

1. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan tuloksen muodostuminen 2007 ja 2008, ennakko

	Majoitustoiminta 2007 1000 euroa	Majoitustoiminta 2008 1000 euroa	Ravitsemistoiminta 2007 1000 euroa	Ravitsemistoiminta 2008 1000 euroa
TULOKSEN MUODOSTUMINEN				
Liikevaihto	1 324 269	1 376 333	3 854 353	3 992 893
Liiketoiminnan muut tuotot 1)	27 396	23 265	76 478	69 327
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 351 665	1 399 599	3 930 831	4 062 221
Aine- ja tarvikkeikäyttö	237 842	229 582	1 481 243	1 556 137
Ulkopuoliset palvelut	55 104	51 009	131 000	132 684
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	327 147	337 435	1 078 814	1 143 734
Laskennallinen palkkorjaus	12 193	13 046	108 827	111 565
Liiketoiminnan muut kulut 2)	589 890	633 219	875 537	905 860
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	36	- 215	- 13 421	- 5 294
Käyttökate	129 525	135 093	241 989	206 948
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	- 72 161	- 74 491	- 115 306	- 120 098
LIIKETULOS	57 364	60 601	126 683	86 850
Rahoitustuotot	10 074	14 541	20 933	26 279
Rahoituskulut	24 350	55 718	35 939	40 270
Verot	11 796	10 193	50 040	45 024
NETTOTULOS	31 292	9 230	61 636	27 835
Satunnaiset tuotot	10 025	61 558	45 275	22 861
Satunnaiset kulut	28 547	63 619	63 066	41 485
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot	6 910	3 550	25 695	25 481
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot	365	308	3 232	1 293
KOKONAISTULOS	19 316	10 412	66 309	33 399
Tilinpäätössirrot yhteensä	- 21 684	- 474	- 4 475	- 515
Laskennallinen palkkorjaus (palautus)	12 193	13 046	108 827	111 565
TILIKAUDEN TULOS	9 827	22 985	170 666	144 455
1) pl. käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot, 2) pl. käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot				

2. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan tunnusluvut 2008, ennakko

	Majoitustoiminta 2007 1000 euroa	Majoitustoiminta 2008 1000 euroa	Ravitsemistoiminta 2007 1000 euroa	Ravitsemistoiminta 2008 1000 euroa
TUNNUSLUVUT				
Liiketoiminnan tuotot yhteensä, 1000 euroa	1 351 665	1 399 599	3 930 831	4 062 221
Jalostusarvo, 1000 euroa	468 865	485 573	1 429 630	1 462 246
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1000 euroa	65 187	84 493	86 829	109 776
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,4	1,4	1,2	1,2
Käyttökate-%	9,6	9,7	6,2	5,1
Rahoitustulos-%	7,7	6,0	4,5	3,6
Nettotulos-%	2,3	0,7	1,6	0,7
Kokonaistulos-%	1,4	0,7	1,7	0,8

Tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilaston ennakkotiedot vuodelta 2007 sisältää tietoja eri toimialojen tuloksen muodostumisesta ja kannattavuudesta. Keskeiset tunnusluvut on laskettu erikseen pk-sektorille ja koko toimialalle.

Tilastoyksikkönä on yritys. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Lopullisesta tilastosta poiketen ennakkotilastossa ei ole mukana kuntien liikelaitosten tietoja. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelman tiedot pääkohdittain, sekä näistä lasketut kannattavuuden keskeiset tunnusluvut. Ennakkotilastossa ei ole esitetty taseen eriä eikä taseesta laskettuja tunnuslukuja. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään uudelleen ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät, käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate - \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihto- ja taseen loppusumman rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Tietolähde

Rakennetilastojen pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoverotusaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Tilinpäätöstilastot on laadittu vuodesta 2000 lähtien 30.12.1997 voimaan tullutta uutta kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen (Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336)

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppe, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon. Lisäksi tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja pääsääntöisesti vähintään 20 henkeä työllistäviltä yrityksiltä. Lisäksi tiedustelun piiriin kuuluu 10–20 henkilöä työllistäviä yrityksiä, jotka ylittävät vuosittain ja toimialoittain muuttuvat liikevaihtorajat. Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008). Vähintään 20 henkilöä työllistävien yritysten tiedot tarkistetaan yritysakohtaisesti. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelmatiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitustiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Liikevaihdon mukaan noin kahdelle prosentille yrityksistä tiedot imputoidaan käyttäen vastaajaluovuttaja -menetelmiä. Myös kyselyn ulkopuolisten yritysten omaan kyselyyn sisältyvät lisätiedot imputoidaan käyttäen malliluovuttaja -menetelmää.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä luvuista. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden heinäkuun alussa ja lopulliset tiedot joulukuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla vuoden 2002 toimialaluokituksella yhtenäinen aikasarja 1999 - 2008. Kuitenkin yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoilta on jonkin verran eroja. Tilinpäätöstilastossa esimerkiksi hallintayhtiöt pyritään pitämään emoyrityksen toimialalla toisin kuin yritysrekisterissä. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä luvuista. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Yritykset 2009

Lisätietoja

Ville Tolkki (09) 1734 2925
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-5344 (pdf)
ISBN 978-952-244-114-0 (pdf)